Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 230.784 van 3 april 2015

A.210.916/VIII-9029

In zake:

1. **GOOSSE** Jean-François,
2. **VAN NYPELSEER** Catherine,
3. **Groupe d'étude et de réforme de la fonction administrative** (GERFA) **opgericht als VZW**,
4. **Groupe d'étude et de réforme de la fonction administrative** (GERFA) **opgericht als feitelijke vereniging**,

die woonplaats hebben gekozen in de
Luttrebruglaan 137
1190 Brussel,

tegen:

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van Ambtenarenzaken,

die woonplaats heeft gekozen bij
mr. Emmanuel JACUBOWITZ, advocaat,
Tedescolaan 7
1160 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 2 december 2013 ingediende verzoekschrift waarbij Jean-François GOOSSE, Catherine VAN NYPELSEER, de als vereniging zonder winstoogmerk opgerichte Groupe d'étude et de réforme de la fonction administrative (GERFA) en de als feitelijke vereniging opgerichte Groupe d'étude et de réforme de la fonction administrative (GERFA) de nietigverklaring vorderen van de “artikelen 14 (partim), 15 (partim), 24, 25, 26, 27, 31 en 32 van het koninklijk besluit van 24 september 2013 betreffende de evaluatie in het federaal openbaar ambt, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 4 oktober 2013”;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Claudine MERTES, auditeur bij de Raad van State, opgemaakt op grond van artikel 12 van de procedureregeling;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 19 februari 2015 waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de openbare terechtzitting van 3 april 2015;

Gehoord het verslag van Pascale VANDERNACHT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Michel LEGRAND, die voor de derde en de vierde verzoekende partij verschijnt, en van mr. Emmanuel JACUBOWITZ, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van Claudine MERTES, auditeur, behoudens wat betreft het verzoek om toepassing te maken van artikel 14*ter* van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

1. Bij een koninklijk besluit van 24 september 2013 werd bij de federale overheidsdiensten een nieuw evaluatiesysteem ingevoerd waarin de ontwikkeling van de geldelijke loopbaan nauw verbonden is met het evaluatieproces. Dat besluit is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 4 oktober 2013 en is in werking getreden op 1 november 2013.

Het is de bestreden handeling.

2. De bestreden handeling heft het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 tot invoering van een evaluatiecyclus in de federale overheidsdiensten en in het Ministerie van Defensie op.

Overwegende dat de artikelen 14, 15, 24, 25, 26, 27, 31 en 32 van het voornoemde koninklijk besluit van 24 september 2013 als volgt luiden:

“ Art. 14. § 1. De vermelding “te verbeteren” wordt toegekend aan het personeelslid dat:

1° ofwel maar tussen de 50 en 70 % van zijn prestatiedoelstellingen heeft gerealiseerd;
2° ofwel de competenties die noodzakelijk zijn om zijn functie op een bevredigende wijze te kunnen blijven uitoefenen niet heeft ontwikkeld terwijl het die doelstelling kreeg toegewezen tijdens het planningsgesprek;
3° ofwel weinig beschikbaar was voor de gebruikers van de dienst.
De bijdrage tot de teamprestaties wordt beoordeeld als een verzwarend of verzachtend element. Ze kan echter op zich de vermelding “te verbeteren” rechtvaardigen als het niet-nakomen van dat criterium van dien aard is dat het de goede werking of het imago van de dienst ernstig schaadt. Als het personeelslid echter het voorwerp is van een tuchtprocedure voor feiten die dat domein betreffen, mag hier met die feiten geen rekening worden gehouden.
§ 2 Als het een personeelslid betreft dat belast is met de evaluatie van andere personeelsleden wordt, behalve als de vermelding “onvoldoende” zich opdringt, de vermelding “te verbeteren” ambtshalve toegekend als minder dan 90 % van de evaluaties zijn uitgevoerd, of als de evaluaties buiten de vastgestelde termijnen of niet overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk zijn uitgevoerd.

Art. 15. § 1. De vermelding “onvoldoende” wordt toegekend aan het personeelslid dat:
1° ofwel minder dan 50 % van zijn prestatiedoelstellingen heeft gerealiseerd;
2° ofwel niet de competenties heeft ontwikkeld die noodzakelijk zijn om zijn functie uit te oefenen en die niet meer op een bevredigende wijze kan uitoefenen, terwijl het die ontwikkelingsdoelstelling kreeg toegewezen tijdens het planningsgesprek;
3° ofwel niet beschikbaar was voor de gebruikers van de dienst, ondanks de vermaningen die het gedurende de hele periode kreeg en onder voorbehoud dat die feiten geen voorwerp van een tuchtprocedure uitmaken.
De bijdrage tot de teamprestaties wordt beoordeeld als een verzwarend of verzachtend element. Als het personeelslid echter het voorwerp is van een tuchtprocedure voor feiten die dat domein betreffen, mag hier met die feiten geen rekening worden gehouden.
§ 2. Als het een personeelslid betreft die belast is met de evaluatie van andere personeelsleden wordt de vermelding “onvoldoende” toegekend als minder dan 70 % van de evaluaties zijn uitgevoerd binnen de vastgestelde termijnen en overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.

Art. 24. Drie beroepscommissies inzake evaluatie worden opgericht:

1° de interdepartementale beroepscommissie inzake evaluatie, die bevoegd is voor de beroepen in de federale overheidsdiensten en voor het Ministerie van Landsverdediging
2° de interparastatale beroepscommissie inzake evaluatie, die bevoegd is voor de beroepen in de openbare instellingen van sociale zekerheid;
3° de gemeenschappelijke beroepscommissie inzake evaluatie, die bevoegd is voor de beroepen in de instellingen van openbaar nut.

Art. 25. Elke beroepscommissie omvat een voorzitter, een vicevoorzitter en tien leden. De voorzitter en de vicevoorzitter evenals vier leden worden aangewezen door de overheid. Zes leden worden aangewezen door de representatieve vakorganisaties naar rato van twee per organisatie.

Naast tien effectieve leden worden ook tien plaatsvervangende leden aangewezen.

Art. 26. De representatieve vakorganisaties wijzen hun vertegenwoordigers voor de beroepscommissies aan uit de ambtenaren die behoren tot de groep van betrokken federale diensten overeenkomstig artikel 24.
Deze vertegenwoordigers zijn in gelijke mate verdeeld over de taalrollen.
De Minister van Ambtenarenzaken erkent de leden die zijn aangewezen door de representatieve vakorganisaties.

Art. 27. De Minister van Ambtenarenzaken wijst de voorzitter, de vicevoorzitter, vier effectieve leden, en vier plaatsvervangende leden van de beroepscommissies aan op voorstel van:
1° de in college vergaderde voorzitters van het directiecomité van de federale overheidsdiensten en voorzitters van de programmatorische federale overheidsdiensten, voor de interdepartementale beroepscommissie;
2° het college van de leidend ambtenaren van de openbare instellingen van sociale zekerheid, voor de interparastatale beroepscommissie;
3° de in college vergaderde leidend ambtenaren van de instellingen van openbaar nut voor de gemeenschappelijke beroepscommissie.
De voorzitter, de vicevoorzitter en de leden, aangewezen door de overheid, worden gekozen uit de houders van een management- of een staffunctie, de houders van een directiefunctie en de ambtenaren van de klassen A4 en A5 die behoren tot een dienst of instelling afhangend van de betrokken beroepscommissie.
De voorzitter en de vicevoorzitter behoren niet tot dezelfde taalrol. De leden zijn in gelijke mate verdeeld over de taalrollen.

Art. 31. Het met redenen omkleed advies van de beroepscommissie bestaat hetzij uit een voorstel van een andere vermelding, hetzij uit een voorstel van behoud van de toegekende vermelding.
De voorzitter van de beroepscommissie deelt het advies mee aan de leidend ambtenaar en aan het personeelslid in beroep binnen de vijftien werkdagen en bezorgt er een kopie van aan de federale overheidsdienst Personeel en Organisatie.

Art. 32. Indien de beroepscommissie heeft voorgesteld de vermelding te wijzigen, neemt de leidend ambtenaar de beslissing hetzij de vermelding te wijzigen overeenkomstig het advies van de beroepscommissie, hetzij de oorspronkelijke vermelding te bevestigen, ofwel een andere vermelding toe te kennen. Hij deelt zijn beslissing aan het personeelslid in beroep mee binnen de twintig werkdagen na de ontvangst van het advies.
Indien de beroepscommissie heeft voorgesteld de vermelding te behouden, wordt deze definitief. De leidend ambtenaar brengt er het personeelslid in beroep onmiddellijk van op de hoogte en deelt hem het advies mee;”

Overwegende dat de eerste en de tweede verzoekende partij erop wijzen dat ze verbonden zijn aan de FOD Justitie, dat ze geëvalueerd worden sinds 1 januari 2014 en dat ze dus belang hebben bij de rechtmatigheid van de bepalingen van het voornoemde koninklijk besluit van 24 september 2013 die op hen van

toepassing zijn; dat de derde verzoekende partij betoogt dat ze een vereniging zonder winstoogmerk is met het volgende doel:

> "De vereniging heeft tot doel de hervorming van de openbare diensten in de ruimst mogelijke zin van het woord te bestuderen en te bevorderen, alsmede de morele en materiële belangen van alle Franstalige ambtenaren en personeelsleden van de openbare diensten te verdedigen en te bevorderen, ongeacht of zij al dan niet onder een syndicaal statuut vallen en ongeacht de juridische aard van hun band met de administratieve overheid (statuut, contract, weddetoelage), en de correcte toepassing van de grondwettelijke, wettelijke en verordenende normen die voor hen gelden."

dat ze van mening is belang te hebben bij het betwisten van de bepalingen die volgens haar onrechtmatig zijn en inzonderheid strijdig zijn met de algemene bestuursrechtelijke beginselen en de wetgeving op het gebruik der talen; dat ze erop wijst erkend te zijn in de zin van artikel 15 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en van artikel 7, §1, van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van die wet en dat haar raad van bestuur op 19 november 2013 beslist heeft een beroep in te stellen tot nietigverklaring van de artikelen 14, 15, 24, 25, 26, 27, 31 en 32 van het voornoemde koninklijk besluit van 24 september 2013; dat de vierde verzoekende partij erop wijst dat ze een feitelijke vereniging is en op grond daarvan beslist heeft een beroep in te stellen tot nietigverklaring van de voornoemde artikelen van het koninklijk besluit van 24 september 2013; dat ze haar doel aanhaalt:

> "De 'Groupe d'Étude et de Réforme de la Fonction administrative', afgekort als GERFA, is een Franstalige pluralistische beweging die tot doel heeft:
> 1° de hervorming van de openbare diensten in de ruimste zin van het woord te bestuderen en te bevorderen;
> 2° de morele en materiële belangen van de ambtenaren en personeelsleden van de openbare diensten te verdedigen en te bevorderen, ongeacht of zij al dan niet onder een syndicaal statuut vallen en ongeacht de juridische aard van hun band met de administratieve overheid (statuut, contract, weddetoelage) (AV van 12 februari 1990 en 28 januari 1991);"

dat ze beweert belang te hebben bij het betwisten van de bepalingen die volgens haar onrechtmatig zijn en strijdig zijn met de algemene bestuursrechtelijke beginselen en met de wetgeving op het gebruik der talen en dat ze benadrukt dat haar raad van bestuur op 19 november 2013 beslist heeft een beroep in te stellen tot nietigverklaring van de artikelen 14, 15, 24, 25, 26, 27, 31 en 32 van het voornoemde koninklijk besluit van 24 september 2013;

Overwegende dat de verwerende partij geen enkel bezwaar maakt omtrent de ontvankelijkheid van dat beroep;

Overwegende dat de bestreden handeling van toepassing is op de eerste twee verzoekende partijen in zoverre ze als federale ambtenaren geëvalueerd moeten

worden op grond van de bestreden bepalingen; dat het beroep ten aanzien van die partijen ontvankelijk is; dat, wat de ontvankelijkheid van het door de GERFA ingestelde beroep betreft, in de rechtspraak aanvaard wordt dat verenigingen zonder winstoogmerk voor de Raad van State in rechte optreden voor zover ze voldoen aan de voorwaarden die voor alle andere natuurlijke of rechtspersonen gelden, namelijk blijk geven van een rechtstreeks, persoonlijk en rechtmatig belang en van de vereiste hoedanigheid; dat ze ervan blijk geven aan deze laatste voorwaarde te voldoen wanneer ze optreden om het doel te bereiken dat ze zich gesteld hebben in hun statuten en wanneer dat doel noch met de verdediging van het algemeen belang, noch met het persoonlijk belang van hun leden samenvalt; dat die toetsing gebeurt aan de hand van een analyse van de statuten van de vereniging, waarbij het doel van de vereniging voldoende nauwkeurig en specifiek verwoord moet zijn; dat *in casu* het doel van de GERFA in artikel 2, eerste alinea, van haar statuten als volgt gedefinieerd is:

> “De vereniging heeft tot doel de hervorming van de openbare diensten in de ruimst mogelijke zin van het woord te bestuderen en te bevorderen, alsmede de morele en materiële belangen van alle Franstalige ambtenaren en personeelsleden van de openbare diensten te verdedigen en te bevorderen, ongeacht of zij al dan niet onder een syndicaal statuut vallen en ongeacht de juridische aard van hun band met de administratieve overheid (statuut, contract, weddetoelage) en de correcte toepassing van de grondwettelijke, wettelijke en verordenende normen die voor hen gelden;”

dat de artikelen 3 en 4 van dezelfde statuten bovendien bepalen dat tot haar leden zowel de stichtende als de toetredende leden behoren, met andere woorden “elke ambtenaar die onder de toepassing valt van het statuut van het rijkspersoneel of een gelijkwaardig statuut”; dat aangezien ze zich voorstelt als een organisatie die de morele en materiële belangen verdedigt van alle Franstalige ambtenaren en personeelsleden van de openbare diensten, haar doel voldoende beperkt is tot de belangen die een ambtenaar kan hebben binnen zijn werkomgeving, voor zover die belangen te maken hebben met het feit dat de ambtenaar tot de Franse taalgroep behoort; dat de bepalingen van de bestreden handeling van toepassing zijn op alle statutaire en contractuele personeelsleden van de federale overheidsdiensten in de ruime zin van het woord en dat de derde verzoekende partij duidelijk aangeeft welke bepalingen volgens haar, inzonderheid uit taalkundig oogpunt, de situatie van haar leden kunnen schaden; dat daarnaast ook vastgesteld moet worden dat de bestreden handeling de loopbaan van de leden van de verzoekende vereniging kan schaden vanwege de gevolgen verbonden aan het toekennen van twee "onvoldoendes"; dat de derde verzoekende partij zich in het licht van die gegevens geldig kan beroepen op een collectief professioneel belang dat niet samenvalt met de eigen belangen van haar leden, temeer daar de omstreden handeling een verordening is die geldt voor een onbepaald aantal personen; dat het beroep ook wat haar betreft ontvankelijk is;

Overwegende dat de vierde verzoekende partij een feitelijke vereniging zonder rechtspersoonlijkheid is; dat een groepering zonder rechtspersoonlijkheid

enkel in rechte mag optreden om een functioneel belang veilig te stellen, teneinde de naleving af te dwingen van de verplichtingen die de overheid ten aanzien van haar heeft wanneer de wet of een verordening bepaalt dat ze betrokken moeten worden bij bepaalde procedures; dat de vierde verzoekende partij hieromtrent geen enkel argument bijbrengt, aangezien ze zich beperkt tot het vermelden van haar doel; dat het beroep onontvankelijk is wat haar betreft;

Overwegende dat het eerste middel, dat gericht is tegen de artikelen 31 en 32, eerste lid, van de bestreden handeling, ontleend wordt aan de schending van de rechten van verdediging en aan het recht om gehoord te worden en steunt op machtsoverschrijding; dat de verzoekende partijen de artikelen 31 en 32 van de bestreden handeling, het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State over die artikelen en de verantwoordingen in het verslag aan de Koning in herinnering brengen en vervolgens hun middel in twee onderdelen opsplitsen; dat ze er in een eerste onderdeel op wijzen dat artikel 31 de beroepscommissie toestaat om een wijziging van de toegekende vermelding voor te stellen en eventueel dus een minder goede vermelding voor te stellen, waardoor die bepaling de rechten van verdediging en het recht om gehoord te worden schendt omdat de betrokken ambtenaar zich niet heeft kunnen verdedigen tegen de voorgestelde vermelding, vooral wanneer deze minder gunstig is dan de toegekende vermelding**,** en hij zich integendeel verdedigd heeft tegen een andere vermelding; dat ze in een tweede onderdeel eraan herinneren dat artikel 32 de leidend ambtenaar toestaat om, ingeval de commissie voorstelt de vermelding te wijzigen,
- ofwel de vermelding te wijzigen overeenkomstig het advies van de beroeps-commissie,
- ofwel de oorspronkelijke vermelding te bevestigen,
- ofwel een andere vermelding toe te kennen;
dat ze betogen dat die laatste mogelijkheid een probleem vormt, want ook al is het personeelslid in kennis gesteld van de vermelding die de hiërarchische meerdere hem toegekend heeft, ook al heeft hij met kennis van zaken en op grond van het eindverslag van de evaluatie beroep kunnen instellen bij de evaluatiecommissie, ook al is hij naar behoren gehoord over zijn evaluatie, toch lijkt de toekenning van een andere, eventueel minder gunstige vermelding die niet steunt op de evaluatiebeslissing of op het advies van de beroepscommissie, onrechtmatig doordat het personeelslid niet van die nieuwe vermelding in kennis gesteld is, er niet over gehoord is en er zich niet tegen heeft kunnen verdedigen, tenzij hij bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring en tot schorsing instelt; dat ze de mening zijn toegedaan dat die situatie ook het beginsel van de gelijkheid van het personeel schendt doordat het personeelslid dat na het evaluatieverslag de vermelding “onvoldoende” gekregen heeft, tegen die vermelding beroep kan instellen en het personeelslid dat die vermelding na het advies van de beroepscommissie gekregen heeft, tegen die vermelding geen beroep kan instellen;

Overwegende wat het eerste onderdeel van het middel betreft, dat de verwerende partij vaststelt dat heel wat kritiek vanwege de verzoekende partijen betrekking heeft op procedurele aspecten die reeds bestonden in de vroegere regelgeving, namelijk het koninklijk besluit van 2 augustus 2002, en die niet gewijzigd zijn bij de bestreden handeling; dat ze benadrukt dat dit meer bepaald het geval is met het eerste onderdeel van het eerste middel, aangezien artikel 25 van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 de beroepscommissie reeds toestond om een andere dan de toegekende vermelding voor te stellen; dat ze van mening is dat de verzoekende partijen ten onrechte beweren dat de rechten van verdediging van het personeelslid dat beroep heeft ingesteld en zijn recht om gehoord te worden geschonden zouden zijn, aangezien de rechten van verdediging niet van toepassing zijn op evaluaties en het recht om gehoord te worden, gewaarborgd wordt bij de artikelen 29 en 30 van de bestreden handeling; dat ze er tevens aan herinnert dat het beginsel *audi et alteram partem* toepasselijk is bij gebrek aan een rechtsregel die voorziet in het recht van een burger om gehoord te worden, en dat, als een evaluatie in het onderhavige geval beschouwd zou worden als een ernstige maatregel, de ambtenaar dan ook zou kunnen eisen dat dat beginsel toegepast wordt, zelfs indien een dergelijke bepaling ontbreekt in het koninklijk besluit; dat ze meent dat de bestreden handeling dan ook geenszins moet herhalen wat reeds in een andere rechtsregel bepaald is, ook al is die ongeschreven; dat ze er ook op wijst dat het recht om gehoord te worden echter niet noodzakelijk veronderstelt dat een echt hoorgesprek plaatsvindt, aangezien het overzenden van schriftelijke opmerkingen voldoet aan de vereisten van het beginsel *audi et alteram partem* en dat de overheid die de beslissing zal nemen niet verplicht zelf de ambtenaar moet horen; dat ze tot slot opmerkt dat de afdeling Wetgeving van de Raad van State in haar advies geoordeeld heeft dat het ontwerp aangevuld moest worden met de bepaling dat de beroepscommissie of de leidend ambtenaar geen minder gunstige vermelding mag voorstellen of geven, maar dat dit advies niet gevolgd is omdat er geen enkele reden is om de opdracht van de commissie te beperken, aangezien ze haar opdracht en haar beoordelingsbevoegdheid ten volle en in alle vrijheid moet kunnen uitoefenen net zoals de leidend ambtenaar zijn opdracht en zijn beoordelingsbevoegdheid ten volle en in alle vrijheid moet kunnen uitoefenen; dat ze, wat het tweede onderdeel betreft, er vooreerst aan herinnert dat in de betwiste mogelijkheid reeds voorzien was bij artikel 25*bis* van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002, en betoogt dat de verzoekende partijen uit het oog verliezen dat het personeelslid wiens vermelding toegekend wordt na het advies van de beroepscommissie, noodzakelijkerwijs zijn recht om beroep in te stellen tegen de vermelding die toegekend is door de evaluator, heeft opgebruikt, en dat er bijgevolg geen sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel; dat ze voor het overige verwijst naar de weerlegging van het eerste onderdeel van het eerste middel;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie haar argumenten herhaalt en betoogt dat het wettigheidsbezwaar alleen kan leiden tot de

nietigverklaring van artikel 32, eerste lid, van de bestreden handeling en niet tot de nietigverklaring van artikel 31;

Overwegende dat, wat de twee onderdelen van het middel samen betreft, de verzoekende partijen niet verweten kan worden de vroegere versie van dezelfde bepalingen niet bestreden te hebben, daar de nieuwe bepalingen, ongeacht hun strekking, een nieuwe wilsuiting van de verwerende partij zijn; dat bovendien een eventuele gedeeltelijke nietigverklaring van de artikelen 31 en 32, eerste lid, van de bestreden handeling in geen geval opnieuw uitwerking zou geven aan dezelfde bepalingen van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002; dat dat koninklijk besluit immers opgeheven is bij artikel 45 van het bestreden besluit en dat deze opheffing niet op de helling kan worden gezet door een gedeeltelijke nietigverklaring die uit dit middel zou voortvloeien; dat voorts vastgesteld moet worden dat de bestreden handeling niet alleen voorziet in een nauwkeurige regeling van de evaluatieprocedure zodat alle vereiste waarborgen vastgelegd zijn en ter kennis van de belanghebbenden gebracht worden, maar ook in een beroep met het oog op een objectief inhoudelijk onderzoek op tegenspraak van de positieve en negatieve elementen van de prestaties van het betrokken personeelslid; dat de verwerende partij, door de leidend ambtenaar toe te staan om een minder gunstige vermelding toe te kennen dan de vermelding die door de beroepscommissie voorgesteld is, zonder het betrokken personeelslid de mogelijkheid te bieden zijn standpunt uiteen te zetten, echter een tegenstrijdig standpunt inneemt dat niet redelijk verantwoord lijkt; dat het personeelslid dat de vermelding "onvoldoende" krijgt naar aanleiding van het bij de beroepscommissie ingestelde beroep, zich in eenzelfde situatie bevindt als het personeelslid dat de vermelding "onvoldoende" gekregen heeft voordat dat beroep ingesteld is; dat beide personeelsleden voor het eerst een dergelijke vermelding toegekend krijgen, maar dat ze, wat de hun gegeven waarborgen betreft, echter verschillend behandeld worden, aangezien het tweede personeelslid zijn standpunt nog volgens een duidelijk vastgelegde procedure voor de beroepscommissie zal kunnen uiteenzetten, terwijl het eerste personeelslid zijn standpunt misschien zal kunnen uiteenzetten, volgens een procedure die niet vastgelegd is en die dus kan verschillen; dat het, wat betreft het algemeen rechtsbeginsel *audi et alteram partem*, immers niet zeker is dat die waarborg hem onder dezelfde voorwaarden toegekend zal worden als die van de rechtspositionele regels die van toepassing zijn wanneer beroep wordt ingesteld bij de beroepscommissie; dat het onzekere karakter van de mogelijkheid die het personeelslid in dat geval zou moeten krijgen om zijn standpunt uiteen te zetten, nog versterkt wordt door de uitleg die verstrekt wordt in het verslag aan de Koning dat aan de bestreden handeling voorafgaat; dat in dat verslag immers het volgende staat:

"Er werd rekening gehouden met alle opmerkingen van de Raad van State, met uitzondering van de volgende opmerkingen:

- “De ontworpen tekst dient aldus te worden aangepast dat bepaald wordt dat de beroepscommissie of de leidend ambtenaar geen andere, minder goede vermelding kunnen voorstellen of toekennen, althans niet de vermelding ‘onvoldoende’, zonder dat een nieuwe procedure aangevat wordt”: aan die

opmerking werd geen gevolg gegeven, want de evaluatieprocedure is helemaal niet te vergelijken met de tuchtprocedure waarnaar de Raad van State verwijst. Ook al zal dat waarschijnlijk meestal het geval zijn, we zien niet waarom, noch op basis van welke regel we dat principieel zouden moeten opleggen;"

dat uit het bovenstaande volgt dat het eerste middel gegrond is;

Overwegende dat het tweede middel dat gericht is tegen de artikelen 25, 26 en 27 van de bestreden handeling, ontleend wordt aan de schending van het onpartijdigheidsbeginsel en van het beginsel dat verbiedt tegelijkertijd rechter en partij te zijn, en steunt op machtsoverschrijding; dat de verzoekende partijen betogen dat het onaanvaardbaar is dat een als assessor aangewezen personeelslid kan deelnemen aan de evaluatie van een personeelslid met een hogere of zelfde graad of klasse, die op een gegeven ogenblik dus zijn hiërarchische meerdere zou kunnen zijn, of dat een aangewezen personeelslid kan deelnemen aan de evaluatie van een collega van een zelfde niveau of met een zelfde graad van wie hij een concurrent of mededinger zou kunnen worden; dat ze menen dat, doordat de artikelen 25, 26 en 27 niet voorzien in duidelijke regels voor het aanwijzen van de leden van de commissies en aldus toelaten dat de aangewezen personeelsleden een lagere graad en klasse hebben dan of een zelfde graad en klasse hebben als het personeelslid dat beroep ingesteld heeft, ze niet de vereiste onpartijdigheid waarborgen en het mogelijk maken dat het beginsel dat "niemand tegelijkertijd mag optreden als rechter en partij" geschonden wordt, zodat deze artikelen aangetast zijn door machtsoverschrijding; dat ze in hun memorie van wederantwoord aangeven dat een personeelslid, wegens het beginsel van de hiërarchie, de onderlinge verhouding tussen de niveaus, graden en klassen, de bevorderingsregels en de rol van de hiërarchische meerderen bij de evaluatie en in tuchtzaken, niet geëvalueerd mag worden door een beroepscommissie waarin personeelsleden met een zelfde of lagere graad zitting hebben; dat ze niet inzien waarom het samenstellen van verschillende commissies problematisch zou zijn, want ook al is het ingewikkelder, het is voldoende enkele extra assessoren aan te wijzen om het probleem op te lossen, wat geenszins wil zeggen dat alleen adviseurs-generaal van klasse A5 aangewezen moeten worden; dat ze voorts opmerken dat de omstandigheid dat de voorzitters, vicevoorzitters en leden van de beroepscommissie gekozen worden uit personen met een management- of staffunctie, personen met een leidinggevende functie en ambtenaren van klasse A4 en A5, niet tegemoetkomt aan het bezwaar aangaande de werkelijke samenstelling van de commissies die kennis moeten nemen van het beroep van een bepaald personeelslid;

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun laatste memorie hun argumentatie herhalen;

Overwegende dat het door de verzoekende partijen aangehaalde risico op partijdigheid hypothetisch blijft; dat de beroepscommissie een collegiaal orgaan is waarvan de samenstelling geregeld is in de artikelen 25 tot 27 van het bestreden

besluit; dat niets in die bepalingen toelaat aan te nemen, zoals de verzoekende partijen doen, dat één of meer leden van beroepscommissies zullen deelnemen aan de evaluatie van een personeelslid met een hogere of zelfde graad of klasse die op een gegeven ogenblik dus hun hiërarchische meerdere zou kunnen zijn, of aan te nemen dat een als lid van een commissie aangewezen personeelslid kan deelnemen aan de evaluatie van een collega van een zelfde niveau of met een zelfde graad van wie hij een concurrent of mededinger zou kunnen worden; dat de verwerende partij niet kan verweten worden dat ze geen onverenigbaarheidsregels schept om vooruit te lopen op belangenconflicten waarmee leden van de beroepskamer mogelijk te maken kunnen krijgen; dat een rechter inzake machtsoverschrijding van geval tot geval zal kunnen oordelen of er sprake is van een eventueel belangenconflict; dat het tweede middel bijgevolg niet gegrond is;

Overwegende dat het derde middel, dat gericht is tegen de artikelen 24, 25 en 26 van de bestreden handeling, ontleend is aan de schending van de artikelen 39, § 1, 17, § 1, B, 1°, 43 en 43*ter* van de wetten op het gebruik van de talen en steunt op machtsoverschrijding; dat de verzoekende partijen benadrukken dat uit de artikelen 24 tot 26 van de bestreden handeling opgemaakt kan worden dat de evaluatiecommissies tweetalig zijn en dat personeelsleden van de Franse taalrol dus het risico lopen geëvalueerd te worden door personeelsleden van de Nederlandse taalrol die niet tweetalig zijn, en omgekeerd; dat ze, onder verwijzing naar de artikelen 39, § 1, en 17, § 1, B, 1°, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, opwerpen dat de tucht- en evaluatieprocedures ten aanzien van een personeelslid van de Franse taalrol volledig in het Frans behandeld moeten worden en ze hieromtrent verwijzen naar arrest nr. 185.176 van 4 juli 2008 en arrest nr. 75.575 van 10 augustus 1998; dat het volgens hen lijkt vast te staan dat de verwerende partij voorbijgaat aan de strekking van de voornoemde bepalingen door assessoren aan te wijzen die niet behoren tot de taalrol van het personeelslid dat beroep ingesteld heeft, aangezien van deze personeelsleden niet verwacht wordt dat ze de argumenten die tijdens de hoorzitting worden bijgebracht of de in de andere taal opgestelde nota's begrijpen; dat ze voorts stellen dat die personeelsleden, ook al begrijpen ze die argumenten en die nota's niet en kunnen ze geen oordeel over het personeelslid van de andere taalrol uitbrengen, toch deelnemen aan de beraadslagingen van de commissie die niet in hun eigen taal plaatsvinden, en het verslag van de beraadslagingen ondertekenen; dat ze betogen dat het risico op verwarring en misverstand zeer groot is en dat bovendien de inbreng van bepaalde assessoren in de praktijk nihil zal zijn vanwege hun gebrek aan kennis van de ene of de andere taal; dat ze in dit verband betogen dat de representatieve vakorganisaties die hun vertegenwoordigers aangewezen hebben, zich van het probleem bewust lijken te zijn, aangezien ze hun assessoren opgelegd hebben te zwijgen tijdens de behandeling van beroepen van personeelsleden die niet tot hun taalrol behoren;

Overwegende dat de verwerende partij er vooreerst op wijst dat de vorige regeling ook niet nadrukkelijk de waarborg bood dat de beroepsprocedure verliep in

de taal van het personeelslid; dat ze daarnaast opmerkt dat het bestreden besluit voorziet in een paritaire samenstelling van de beroepscommissie, met een zelfde aantal Franstalige en Nederlandstalige leden; dat ze de mening is toegedaan dat die samenstelling het recht van elk personeelslid moet waarborgen om in zijn taal gehoord te worden en het recht van elk personeelslid op een behandeling van zijn dossier in zijn taal; dat ze vervolgens de artikelen 25, 26, 27 et 28 van het bestreden besluit aanhaalt die volgens haar die waarborgen verankeren; dat ze voorts stelt dat de regeling van de tweetalige commissies – die samengesteld zijn uit eentalige leden van de twee taalrollen en een tweetalig lid of, bij afwezigheid van een tweetalig lid, bijgestaan worden door een tweetalige adjunct of een tolk - volledig in overeenstemming is met de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, en dat blijkens de rechtspraak van de Raad van State een commissie wettelijk tweetalig geacht wordt wanneer ze samengesteld is uit leden van de twee taalgroepen en ten minste één tweetalig lid telt of een beroep kan doen op een taaladjunct of een tolk (RvS, nr. 12.951, 10 mei 1968, RvS., nr. 109.101, 10 juli 2002, RvS, nr. 120.122, 3 juni 2003); dat ze ook opmerkt dat de recente rechtsleer hierbij aansluit; dat ze er tevens op attendeert dat het gebruik van de talen in bestuurszaken, overeenkomstig artikel 30 van de Grondwet, volledig geregeld wordt door de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 en dat het niet aan de Koning staat de inhoud ervan te herhalen; dat, indien de Koning twee eentalige beroepscommissies opgericht had, Hem volgens haar verweten zou zijn dat Hij het gelijkheidsbeginsel schond, zoals het geval was met de eerste selectiecommissies voor mandaathouders; dat ze zich afvraagt hoe verantwoord kan worden dat twee personeelsleden die in dezelfde dienst werken, hetzelfde ambt waarnemen en dezelfde evaluatie gekregen hebben, moeten vaststellen dat hun respectieve beroepen tegen deze evaluaties voor commissies gebracht worden die, alleen omdat de personeelsleden niet tot dezelfde taalrol behoren, volledig anders samengesteld zijn, terwijl het perfect mogelijk is om, zoals hierboven vermeld is, te voorzien in één tweetalige beroepscommissie; dat ze beweert dat de stelling van de verzoekende partijen zou leiden tot een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en bijgevolg niet aanvaard kan worden;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie staande houdt dat de bestreden handeling voldoende waarborgen biedt opdat de beroepsprocedure verloopt in de taal van het geëvalueerde personeelslid, aangezien artikel 28 van het voornoemde besluit van 24 september 2013 voor de leden van elke taalrol een aanwezigheidsquorum oplegt; dat ze stelt dat dat quorum zowel tijdens het hoorgesprek met het personeelslid als tijdens de beraadslaging van de beroepscommissie in acht genomen moet worden; dat ze nogmaals benadrukt dat de afdeling Wetgeving in haar advies nr. 53.562/2 van 10 juli 2013 geen opmerking heeft gemaakt over de tweetalige samenstelling van de beroepscommissies, wat volgens haar een betrouwbare aanwijzing is dat ze wettig is; dat ze voorts ook stelt dat de leden van de beroepscommissie die niet behoren tot de taalrol van het

personeelslid dat beroep ingesteld heeft, zich altijd kunnen laten bijstaan door een taaladjunct of een tolk;

Overwegende dat de verzoekende partijen niet verweten kan worden de vroegere versie van dezelfde bepaling niet bestreden te hebben, daar deze nieuwe bepaling, ongeacht de strekking ervan ten opzichte van de vroegere bepaling, immers een nieuwe wilsuiting van de verwerende partij is; dat een eventuele gedeeltelijke nietigverklaring van de artikelen 24, 25 en 26, van het bestreden besluit bovendien geenszins opnieuw uitwerking zou geven aan dezelfde bepalingen van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002, aangezien dit koninklijk besluit opgeheven is bij artikel 45 van het bestreden besluit en deze opheffing geenszins op de helling zou komen te staan door de gedeeltelijke nietigverklaring die uit dit middel zou voortvloeien;

Overwegende dat de artikelen 39, § 1, en 17, § 1, B, 1°, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken voorschrijven dat de overheid voor de zaken die betrekking hebben op een ambtenaar van de dienst, de taal van deze ambtenaar hanteert; dat die verplichting moet waarborgen dat alle gegevens betreffende een zaak die op de ambtenaar betrekking heeft, volkomen begrepen worden door de persoon die deze zaak behandelt; dat de taalkundige samenstelling van de beroepscommissies zodoende moet waarborgen dat alle gegevens in verband met de evaluatie van het geëvalueerde personeelslid volkomen begrepen worden door de commissie waarbij de evaluatie aanhangig is gemaakt; dat het bestreden besluit in voorkomend geval voorziet in een samenstelling op basis van dubbele pariteit waarbij de beroepscommissies 12 leden tellen, te weten:
- drie personen van de Nederlandse taalrol en drie personen van de Franse taalrol die aangewezen worden door de representatieve vakorganisaties;
- drie personen van de Nederlandse taalrol en drie personen van de Franse taalrol die aangewezen worden door de overheid, waarbij de voorzitter en de vicevoorzitter van een verschillende taalrol zijn;
dat artikel 28 van de bestreden handeling zijnerzijds het volgende bepaalt:

> “Elke beroepscommissie beraadslaagt geldig wanneer ten minste de helft van haar leden aanwezig is en ten minste vier van hen behoren tot dezelfde taalrol als het personeelslid, waarbij de voorzitter en de vicevoorzitter tot de leden gerekend worden.
> Wanneer de voorzitter en de vicevoorzitter beiden afwezig of verhinderd zijn, wijzen de door de overheid aangewezen leden onderling een van hen als voorzitter van de zitting aan.
> Wanneer, op het moment van de stemming, het aantal door de overheid aangewezen leden en het aantal door de representatieve vakorganisaties aangewezen leden niet gelijk is, wordt de pariteit hersteld door loting. De loting wordt eerst gedaan binnen de leden die niet tot dezelfde taalrol behoren als deze van de ambtenaar. De voorzitter, of de vicevoorzitter wanneer de voorzitter afwezig is, neemt niet deel aan de loting.
> Wanneer het quorum niet bereikt werd, beraadslaagt de beroepscommissie op de volgende zitting over hetzelfde dossier, ongeacht het aantal aanwezigen. De

voorzitter kan echter beslissen de beslissing uit te stellen tot een derde en laatste zitting van de beroepscommissie;”

dat met het aldus in die bepaling vastgelegde quorum echter niet valt uit te sluiten dat het hoorgesprek met het personeelslid en het onderzoek van zijn beroep in sommige gevallen kunnen plaatsvinden voor een commissie die overwegend bestaat uit leden die niet tot zijn taalrol behoren; dat dat bijvoorbeeld het geval zou zijn met een commissie die bestaat uit tien personen van wie er vijf door de overheid (onder wie 3 N en 2 F) en vijf door de representatieve vakorganisaties (onder wie 3 N en 2 F) aangewezen zijn en die geadieerd wordt door een personeelslid van de Franse taalrol; dat die samenstelling in overeenstemming zou zijn met het deliberatiequorum en de regel van het eerste lid, aangezien de commissie bestaat uit ten minste zes leden van wie er vier tot de taalrol van het te evalueren personeelslid behoren; dat ze ook in overeenstemming is met de regel van het derde lid, aangezien er een pariteit bestaat tussen de leden die door de overheid aangewezen zijn en de leden die door de representatieve vakorganisaties aangewezen zijn; dat artikel 28, vierde lid, ook gevallen toelaat waarin een commissie die overwegend bestaat uit leden die niet behoren tot de taalrol van het geëvalueerde personeelslid, kan delibereren over het beroep dat deze laatste ingesteld heeft; dat uit het voorgaande blijkt dat de samenstelling van de beroepscommissies niet kan waarborgen dat alle gegevens aangaande de evaluatie van het geëvalueerde personeelslid daadwerkelijk volkomen begrepen zullen worden door de commissie waarbij de evaluatie aanhangig is gemaakt, temeer daar van de leden van de commissie geen enkele kennis van de andere taal vereist wordt; dat terwijl in het kader van een selectieprocedure voor een ambt dat zowel aan een ambtenaar van de Franse als aan een ambtenaar van de Nederlandse taalrol kan worden toegewezen, alleen een tweetalige selectiecommissie bij machte is de aanspraken en verdiensten van de Franstalige en Nederlandstalige kandidaten te vergelijken en zodoende het beginsel van gelijke toegang tot openbare betrekkingen te waarborgen, dit echter niet geldt bij een evaluatieprocedure, aangezien aan het geëvalueerde personeelslid dat een beroep doet op een tweetalige commissie niet noodzakelijk kan worden gewaarborgd dat alle personen die zitting hebben in de commissie en belast zijn met het delibereren over de toe te kennen vermelding, de documenten en de debatten met betrekking tot de evaluatie begrijpen;

Overwegende dat het vaste rechtspraak is dat de zaken die betrekking hebben op een personeelslid en inzonderheid op zijn evaluatie, krachtens de bepalingen waarnaar in het middel verwezen wordt, volledig behandeld moeten worden in de taal van dat personeelslid, wat veronderstelt dat de persoon die een beoordeling geeft, een daadwerkelijke, objectief vast te stellen kennis van de taal van het personeelslid heeft; dat de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken enkel het slagen voor een taalexamen als bewijs van tweetaligheid aanvaarden en dat geen rekening gehouden mag worden met de feitelijke kennis die de hiërarchische meerderen eventueel van de taal van het personeelslid hebben; dat

de tekst van artikel 17 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken duidelijk is en er geen aanleiding toe geeft het artikel veeleer naar de geest dan volgens de letter te interpreteren; dat in onderhavig geval vastgesteld moet worden dat geen enkele bepaling van de bestreden handeling vereist dat één of meer leden van de beroepscommissies geslaagd zijn voor een taalexamen; dat de bestreden bepalingen bovendien nergens voorzien in de mogelijkheid dat de leden van de beroepscommissies die niet tot de taalrol van het personeelslid behoren, een beroep kunnen doen op een taaladjunct die inzonderheid kan uitleggen wat dit personeelslid gezegd heeft of wat vermeld is in de stukken die hij overlegt;

Overwegende dat uit het voorgaande volgt dat de huidige samenstelling van de beroepscommissies niet voldoet aan de vereisten van de artikelen 39, § 1, 17, B, 1°, 43 en 43*ter* van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken; dat de omstandigheid dat de afdeling Wetgeving daaromtrent geen opmerking gemaakt heeft, de afdeling Bestuursrechtspraak niet kan beletten de wettigheid van de bestreden bepalingen te toetsen; dat de Raad van State tot slot niet inziet in welk opzicht de oprichting van twee eentalige beroepscommissies in strijd zou zijn met het wettigheidsbeginsel; dat de verwerende partij nalaat dat concreet aan te tonen; dat het derde middel bijgevolg gegrond is;

Overwegende dat het vierde middel, dat gericht is tegen artikel 27 van het bestreden arrest, ontleend wordt aan de schending van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurzaken, van de rechten van verdediging en van het recht om gehoord te worden, en steunt op machtsoverschrijding; dat de verzoekende partijen erop wijzen dat artikel 27 in geen enkele taalvoorwaarde voorziet voor het aanwijzen van de voorzitters die dus eentalig, van een bepaalde taalrol, mogen zijn en die onvermijdelijk zullen moeten oordelen over beroepen van personeelsleden van de andere taalrol en debatten zullen moeten voeren in een bepaalde taal die niet hun eigen taal is; dat ze er bovendien op wijzen dat ze ook in hun taal zullen moeten communiceren met assessoren van de andere taalrol en er bijgevolg taalvoorwaarden bepaald moeten worden voor het aanwijzen van de voorzitters en vicevoorzitters, teneinde zowel een eerlijke rechtsgang als de eerbiediging van de rechten van verdediging te waarborgen;

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord er in de eerste plaats aan herinnert dat er in de vroegere regeling geen enkele taalvoorwaarde bepaald was; dat ze vervolgens stelt dat de verzoekende partijen uit het oog verliezen dat het bestreden besluit uitdrukkelijk bepaalt dat de voorzitter en de vicevoorzitter van de beroepscommissie niet tot dezelfde taalrol behoren (artikel 27, *in fine*, van het bestreden besluit) en dat in ieder geval ofwel de voorzitter, ofwel de vicevoorzitter tot dezelfde taalrol behoort als het personeelslid dat beroep instelt; dat ze met betrekking tot de inachtneming van de rechten van verdediging opmerkt dat die rechten niet van toepassing zijn bij evaluaties;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie haar argumenten herhaalt en eraan toevoegt dat de tweetalige commissie, ingevolge de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, een wettelijk tweetalig lid moet tellen of moet worden bijgestaan door een tweetalige adjunct of een tolk, en dat de inhoud van deze gecoördineerde wetten niet herhaald moest worden in de bestreden handeling;

Overwegende dat de samenstelling van de beroepscommissies niet voldoet aan de vereisten van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, zoals is vastgesteld bij het derde middel; dat wanneer een commissie moet samenkomen die bestaat uit personen van de twee taalrollen, meestal bepaald is dat de voorzitter ofwel, overeenkomstig artikel 43, § 3, derde lid van de voornoemde wetten op het gebruik van de talen, het bewijs heeft geleverd dat hij de tweede taal kent, ofwel bijgestaan wordt door een personeelslid dat het bewijs van deze kennis geleverd heeft; dat in het onderhavige geval geen enkele bepaling van het bestreden besluit een dergelijke waarborg biedt, terwijl krachtens artikel 29, vierde lid, het bij staking van stemmen de voorzitter is die de strekking van het advies bepaalt; dat het vierde middel gegrond is;

Overwegende dat het vijfde middel ook gericht is tegen artikel 27 van het bestreden besluit; dat, aangezien uit het onderzoek van het vierde middel blijkt dat die bepaling nietig verklaard moet worden, dit vijfde middel niet meer onderzocht hoeft te worden;

Overwegende dat het zesde middel, dat gericht is tegen de artikelen 14 en 15 (partim) van het bestreden besluit, ontleend wordt aan het ontbreken van motieven en van motivering en steunt op machtsoverschrijding; dat de verzoekende partijen stellen dat de voornoemde artikelen 14 en 15 als volgt luiden:

> "Art. 14. § 1 De vermelding “te verbeteren” wordt toegekend aan het personeelslid dat: 1° ofwel maar tussen de 50 en 70 % van zijn prestatiedoelstellingen heeft gerealiseerd; (...)
> Art. 15. § 1 De vermelding “onvoldoende” wordt toegekend aan het personeelslid dat: 1° ofwel minder dan 50 % van zijn prestatiedoelstellingen heeft gerealiseerd; (...);"

dat ze vaststellen dat de percentages “tussen de 50 en 70%” of “minder dan 50%” die betrekking hebben op de gerealiseerde prestatiedoelstellingen, geenszins gebaseerd zijn op een berekening, tekst of rooster aan de hand waarvan ze verantwoord of objectief vastgesteld kunnen worden en dat, als de verwerende partij de al dan niet behaalde doelstellingen in een percentage wenst uit te drukken, ze op zijn minst een wegingsrooster zou moeten opstellen en de voor elke competentie of prestatiedoelstelling toegekende coëfficiënt zou moeten vastleggen; dat ze de mening zijn toegedaan dat die percentages, bij gebrek aan een dergelijk wegingsrooster, louter empirisch zijn en daarenboven in de betreffende diensten anders dreigen toegepast te worden; dat ze voorts van mening zijn dat de verwerende partij, door de

evaluatiecriteria en de weging ervan niet vast te stellen en toch percentages voor gehaalde en niet-gehaalde doelstellingen te bepalen, geen motieven of motivering geeft voor de percentages, zoals wordt aangeklaagd; dat ze daaruit afleiden dat de aldus bij de artikelen 14 en 15 vastgestelde percentages niet steunen op deugdelijke en aanvaardbare motieven, zodat de twee bepalingen waarover het gaat in dit middel met machtsoverschrijding zijn uitgevaardigd;

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord aanvoeren dat het volgens hen te ver gaat het bepalen van de doelstellingen uitsluitend aan de evaluator over te laten zonder enige voorzorg te nemen en dat het risico op partijdigheid en ondeugdelijkheid van de doelstellingen derhalve zeer groot is; dat ze voorts stellen dat de verwerende partij het antwoord schuldig blijft op hun verschillende vragen naar de gegevens op grond waarvan doelstellingen als behaald of niet-behaald worden beschouwd en het relatieve belang van deze verschillende gegevens;

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun laatste memorie van mening zijn dat voor de evaluatie een kader geschapen moest worden en ze gebaseerd moest zijn op objectieve criteria en dat de verwerende partij niet voor deze aanpak gekozen heeft; dat ze al hun argumenten herhalen;

Overwegende dat de bestreden handeling een verordening is en derhalve een abstract, niet-persoonsgericht en algemeen karakter heeft; dat het *in casu* de bedoeling is dat ze geldt voor alle statutaire en contractuele personeelsleden van de federale overheidsdiensten in ruime zin; dat in de bestreden handeling de elementen van de evaluatie of de evaluatiecriteria **(**artikel 3) opgesomd zijn en de grenzen aangegeven zijn waarbinnen de vermeldingen "voldoet aan de verwachtingen", "te verbeteren", "onvoldoende" en "uitzonderlijk" toegekend kunnen worden; dat de verwerende partij met betrekking tot de vermeldingen "te verbeteren" en "onvoldoende", er weliswaar voor gekozen heeft inzonderheid te steunen op, enerzijds het criterium "heeft maar tussen de 50 en 70 % van zijn prestatiedoelstellingen gerealiseerd", en anderzijds het criterium "heeft minder dan 50 % van zijn prestatiedoelstellingen gerealiseerd"; dat aangezien in het bestreden besluit geen weging voor de verschillende evaluatiecriteria gepreciseerd wordt, aangenomen moet worden dat deze weging overgelaten wordt aan de hiërarchische meerdere; dat bij deze manier van wetten maken geen kennelijke beoordelingsfout begaan wordt, aangezien het besluit bedoeld is om te gelden voor een groot aantal ambtenaren die in verschillende besturen werken, en in het algemeen niet uitgesloten kan worden dat de evaluatiecriteria anders ingeschat worden naargelang van het bestuur en zelfs van de dienst waar de prestaties geleverd zijn; dat het zesde middel bijgevolg niet gegrond is;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie in bijkomende orde verzoekt artikel 14*ter* van de gecoördineerde wetten op de Raad

van State toe te passen en de eventueel nietigverklaarde bepalingen te handhaven tot zes maanden na de datum van kennisgeving van dit arrest, de tijd die ze nodig heeft om de betreffende regeling aan te passen en, in voorkomend geval, de leden van de nieuwe beroepscommissies te benoemen; dat ze stelt dat, sedert de inwerkingtreding van het bestreden besluit, heel wat beroepsprocedures ingesteld en reeds behandeld zijn volgens de bepalingen van dat besluit; dat ze dat aantal beroepen voor 2014 schat op een twintigtal dossiers voor de interdepartementale commissie, waarbij nog de dossiers geteld moeten worden die behandeld zijn door de andere beroepscommissies; dat ze betoogt dat het omwille van de rechtszekerheid beter zou zijn om, in geval van nietigverklaring, niet terug te komen op de reeds afgesloten beroepsprocedures; dat ze in dat verband wijst op verschillende arresten van de Raad van State;

Overwegende dat de verzoekende partijen van hun kant betogen dat de verschillende beroepscommissies in het jaar 2013 een dertigtal beroepen behandeld zouden hebben; dat ze menen dat er maar weinig beroepen voor 2014 zijn en dat ze het dan ook niet nodig vinden dat het voornoemde artikel 14*ter* wordt toegepast;

Overwegende dat de Raad van State, indien hij dit nodig acht, de uitwerking van de bepalingen van een verordening waarvan hij de nietigverklaring uitspreekt, krachtens artikel 14*ter* van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, tijdelijk kan handhaven voor de termijn die hij bepaalt; dat beschikken dat een arrest tot nietigverklaring van een verordening uitwerking heeft op een later tijdstip een afwijking vormt van het beginsel van de terugwerkende kracht van een nietigverklaring en slechts kan worden overwogen met inachtneming van de eventuele noodzaak van een dergelijke regeling wegens een bijzonder ernstige inbreuk op de rechtszekerheid, de in het geding zijnde belangen en, inzonderheid, de gevolgen die een niet-terugwerkende kracht van het arrest voor de situatie van de personeelsleden zou kunnen hebben;

Overwegende dat, gelet op het feit dat het bestreden besluit de evaluatie van de personeelsleden van de federale overheidsdiensten regelt en zodoende van invloed is op de evolutie van hun loopbaan, rekening houdend met de vele toepassingen in individuele gevallen waartoe het bestreden koninklijk besluit aanleiding gegeven heeft sedert het op 1 november 2013 in werking getreden is, en omwille van de rechtszekerheid moet worden besloten dat het arrest houdende nietigverklaring pas vanaf 1 september 2015 uitwerking zal hebben.

B E S LU I T:

Artikel 1.

Het beroep is onontvankelijk in zoverre het ingesteld is door de Groupe d'étude et de réforme de la fonction administrative (GERFA) als feitelijke vereniging.

Artikel 2.

Vernietigd worden de artikelen 24, 25, 26, 27, 31 en 32, eerste lid, van het koninklijk besluit van 24 september 2013 betreffende de evaluatie in het federaal openbaar ambt.

Artikel 3.

Dit arrest heeft uitwerking met ingang van 1 september 2015.

Artikel 4.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.

Artikel 5.

De kosten, bepaald op 700 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIIIe kamer, op drie april tweeduizend vijftien door:

Jacques VANHAEVERBEEK,	kamervoorzitter,
Pascale VANDERNACHT,	staatsraad,
Luc CAMBIER,	staatsraad,
Gregory DELANNAY,	griffier.

De griffier — De voorzitter

Gr. DELANNAY — J. VANHAEVERBEEK

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973**